

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ.

1. Εγχώρια παραγωγή και αυτάρκεια.

Η Πορτογαλία αποτελεί σημαντική ελαιοπαραγωγό χώρα και είναι αυτάρκης όσον αφορά την εγχώρια κατανάλωση ελαιολάδου. Το ελαιόλαδο είναι παραδοσιακό πορτογαλικό προϊόν και από τα βασικά προϊόντα διατροφής των Πορτογάλων, με μέση ετήσια κατανάλωση ίση με 7,8lt/έτος/άτομο), γεγονός που την καθιστά την 3η χώρα ως προς την κατά κεφαλήν κατανάλωση μετά την Ελλάδα, την Ισπανία και την Ιταλία. Δεν είναι όμως αυτάρκης από την άποψη των συνολικών απαιτήσεων, εάν ληφθούν υπόψη και οι απαιτήσεις σε εξαγωγές. Οι βασικές ελαιοπαραγωγικές ζώνες βρίσκονται στην Νότια Πορτογαλία στις περιοχές του Βαίχο και Alentejo, περιοχές από τις οποίες προέρχεται το 70% έως 80% της εθνικής παραγωγής ελαιολάδου. Η ελαιοκαλλιέργεια εκτείνεται σε 350 χιλ. εκτάρια. Το ήπιο κλίμα και το υψηλό ποσοστό βροχοπτώσεων ευνοεί την καλλιέργεια της ελιάς στις νότιες περιοχές της ηπειρωτικής χώρας. Η συνολική παραγωγή ελαιολάδου ανέρχεται την τελευταία 10ετία, με μικρές διακυμάνσεις, γύρω στους 70 χιλ. τόνους/έτος.

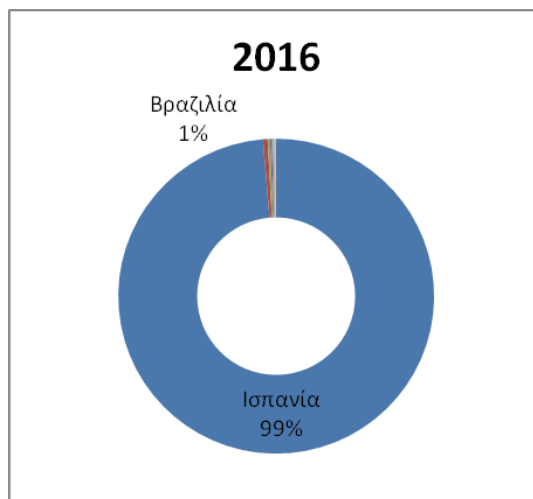
Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Ελαιολάδου Πορτογαλίας (Οίκος του Ελαιολάδου- Casa do Azeite), η παραγωγή ελαιολάδου αναμένεται να ανέλθει σε 100 χιλιάδες τόνους για το 2017 έναντι 69 χιλιάδων το 2016. Το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου - Internacional Olive Council – κάνει εκτιμήσεις για ακόμη μεγαλύτερη παραγωγή στο επίπεδο των 110 χιλιάδων τόνων, που αντιστοιχεί σε αύξηση 58% σε σχέση με το 2016. Όσον αφορά την ελαιοπαραγωγική περίοδο 2017/18 οι εκτιμήσεις συγκλίνουν σε παραγωγή γύρω στις 78 χιλ τόνους.

2. Διεθνές εμπόριο ελαιολάδου.

Σύμφωνα με στοιχεία (Eurostat) η αξία των πορτογαλικών εισαγωγών το 2016 ανήλθε σε 275,6 εκ ευρώ με κύρια χώρα εισαγωγής την Ισπανία από την οποία εισάγεται παραδοσιακά άνω του 98% του εισαγόμενου ελαιολάδου που κυκλοφορεί στη χώρα. Αρκετά μικρότερες ποσότητες εισάγονται από την Βραζιλία, λόγω των παραδοσιακών δεσμών των δύο χωρών, το Μαρόκο, τη Χιλή, την Αργεντινή και την Ιταλία.

Εισαγωγές Ελαιολάδου σε Πορτογαλία

Χώρα	2016	% επί συνόλου
Ισπανία	275.683.627	98,6%
Βραζιλία	1.319.417	0,5%
Μαρόκο	679.572	0,2%
Χιλή	492.611	0,20%
Αργεντινή	377.097	0,1%
Ιταλία	321.167	0,1%
Τουρκία	309.750	0,1%
Περου	249.036	0,1%
ΣΥΝΟΛΟ	279.601.302	100,00%

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

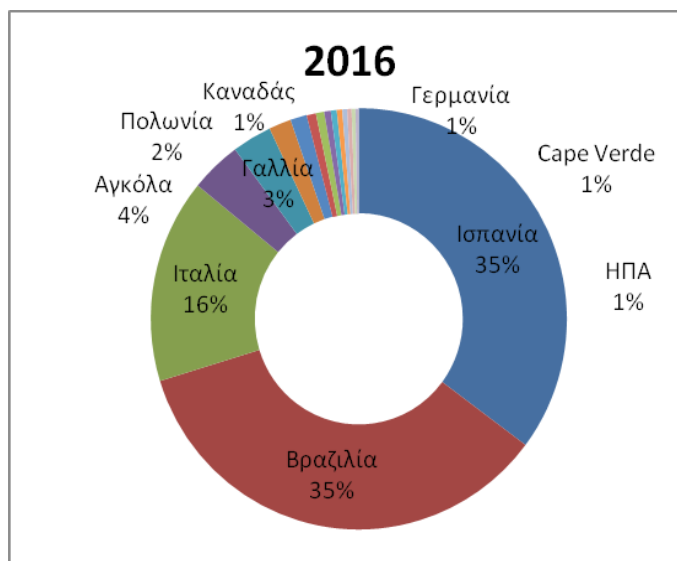
ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Όσον αφορά της εξαγωγές ελαιολάδου, αυτές ανήλθαν το 2016 σε 411 εκ. ευρώ έναντι 434 εκ. ευρώ το προηγούμενο έτος. Κύριες χώρες εξαγωγής είναι η γειτονική Ισπανία με εξαγωγές ύψους 141,5 εκ. ευρώ, η Βραζιλία με 140 εκ. ευρώ, η Ιταλία με 63 εκ. ευρώ, η Αγκόλα με 15 εκ. ευρώ και η Γαλλία με 12,3 εκ. ευρώ.

Εξαγωγές ελαιολάδου από την Πορτογαλία

Χώρα	2016	% επί συνόλου
Ισπανία	141.545.974	34,4%
Βραζιλία	140.515.558	34,2%
Ιταλία	63.089.478	15,3%
Αγκόλα	15.865.618	3,9%
Γαλλία	12.372.488	3,0%
Πολωνία	6.945.781	1,7%
ΗΠΑ	5.135.030	1,2%
Cape Verde	2.905.770	0,7%
Γερμανία	2.581.717	0,6%
Καναδάς	2.050.779	0,5%
Ελβετία	1.853.431	0,5%
Μοζαμβίκη	1.702.555	0,4%
Ολανδία	1.501.644	0,4%
Βέλγιο	1.381.448	0,3%
Λουξεμβούργο	1.200.826	0,3%
Ν. Αφρική	1.023.988	0,2%
ΣΥΝΟΛΟ	411.206.755	100,0%

Η Πορτογαλία όπως αναφέρθηκε ανωτέρω αν και αυτάρκης όσον αφορά την εγχώρια κατανάλωση, δεν είναι αυτάρκης όσον αφορά την εξωτερική ζήτηση με αποτέλεσμα να εισάγει σημαντικές ποσότητες η οποίες επανεξάγονται. Αυτό που επιδιώκεται είναι η εισαγωγή από χώρες χαμηλού κόστους όπως το Μαρόκο και η Τυνησία και η επανεξαγωγή τους ως πορτογαλικό προϊόν με υψηλότερη προστιθέμενη αξία. Παράδειγμα το 2015 οι πορτογαλικές εξαγωγές ελαιολάδου μειώθηκαν σε ποσότητα κατά 6%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2014, ωστόσο σε αξία οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 17%, χάρις στην αύξηση της μέσης τιμής εξαγωγής κατά 25%. Σημειώνεται ότι η μέση τιμή εξαγωγής ελαιολάδου, η οποία ανήλθε το πρώτο 8μηνο 2015 σε 3,48€/kg, ήταν κατά 19% υψηλότερη από την μέση τιμή εισαγωγής (2,92€/kg), δηλαδή η Πορτογαλία εισάγει ελαιόλαδο φθηνότερα και το εξάγει ακριβότερα. Για το 2017 οι εξαγωγές αναμένεται να αυξηθούν από 5% έως 10%, σύμφωνα με τις ομάδες Πορτογάλων ελαιοπαραγωγών. Οι εκτιμήσεις προβλέπουν την παραγωγή περίπου 100 χιλιάδες τόνων, εκ των οποίων οι 70 χιλιάδες απορροφώνται από την τοπική κατανάλωση. Εξάγει όμως γύρω στους 130 χιλιάδες τόνους ελαιολάδου. Συνεπώς θα πρέπει να εισάγει περίπου 100 χιλιάδες τόνους ελαιολάδου. Οι παραδοσιακοί πελάτες του πορτογαλικού ελαιολάδου - Ισπανία και Ιταλία - αναμένεται να παραμείνουν

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

στα ίδια επίπεδα, ενώ εκτιμάται αύξηση των πωλήσεων σε Βραζιλία και Αγκόλα, οι οικονομίες των οποίων ανακάμπτουν.

3. Διμερές εμπόριο ελαιολάδου Ελλάδας-Πορτογαλίας.

Όσον αφορά το διμερές εμπόριο ελαιολάδου Ελλάδος-Πορτογαλίας, σημειώνεται ότι για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια καταγράφονται κατά το 2015 πορτογαλικές εισαγωγές ελαιολάδου από την Ελλάδα. Συγκεκριμένα, την εξεταζόμενη περίοδο η Πορτογαλία εισήγαγε από την Ελλάδα 1,6 τόνους ελαιολάδου έναντι 11,6 χιλ.ευρώ, με ποσοστό μόλις 0,0021% επί του συνόλου των εισαγόμενων ποσοτήτων, και με μέση τιμή 7,17€/kg. Εν λόγω εξαγωγές αφορούν αποκλειστικά παρθένο ελαιόλαδο της δασμολογικής κλάσης 150910. Κατά την ίδια περίοδο, η Ελλάδα εισήγαγε από την Πορτογαλία 24 τόνους ελαιολάδου, έναντι 83,5χιλ.ευρώ, με μέση τιμή 3,48€/kg. Εν λόγω ποσότητες, επίσης, αφορούν αποκλειστικά παρθένο ελαιόλαδο της δασμολογικής κλάσης 150910. Με άλλα λόγια, και στον βαθμό που μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα δεδομένων των μικρών ποσοτήτων, η Ελλάδα εξάγει στην Πορτογαλία ακριβό ελαιόλαδο και προμηθεύεται φθηνότερο.

4. Διαπιστώσεις και προτάσεις προβολής ελληνικού ελαιολάδου.

Το ελληνικό ελαιόλαδο δεν είναι ευρέως γνωστό στην πορτογαλική αγορά. Ούτως ή άλλως οι Πορτογάλοι καταναλωτές προτιμούν το τοπικό ελαιόλαδο, το οποίο θεωρούν απaráμιλλης ποιότητας. Το ελληνικό ελαιόλαδο έλαβε κάποια προβολή στην πορτογαλική αγορά το 2012, όταν ελαιόλαδο της εταιρείας Κύκλωπας ΑΕ κέρδισε το πρώτο βραβείο στην κατηγορία φρουτώδους αγουρέλαιου μεσαίας έντασης στον Διεθνή Διαγωνισμό Ελαιολάδου που διοργανώνει ετησίως ο πορτογαλικός Οίκος του Ελαιολάδου. Από πλευράς μας ενθαρρύνουμε τις ελληνικές εταιρείες να συμμετέχουν σε εν λόγω διαγωνισμό, ειδικά δεδομένου του μηδενικού κόστους συμμετοχής. Υπενθυμίζεται ότι εν λόγω Διαγωνισμός διοργανώνεται στην πόλη Beja της Πορτογαλίας, στο πλαίσιο της Αγροτικής Έκθεσης ONIBEJA (τέλη Απριλίου). Ο διαγωνισμός διοργανώνεται από τους φορείς ACOS (Αγρότες του Νότου) και Οίκος Ελαιολάδου (Ένωση Ελαιοπαραγωγών Πορτογαλίας), με την υποστήριξη του Πορτογαλικού Υπουργείου Γεωργίας και διεξάγεται ενώπιον διεθνούς κριτικής επιτροπής που αποτελείται από πιστοποιημένους από το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου γευσιγνώστες ελαιολάδου, προερχόμενους από την Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, την Χιλή, την Τυνησία, κ.α.. Παράλληλα, σημειώνεται ότι προοπτική στην πορτογαλική αγορά μπορεί να έχει η προσφορά ελαιολάδου σε συσκευασία gourmet, βιολογικού ή και σε συσκευασία ιδιωτικής ετικέτας. Σε κάθε περίπτωση, η προβολή του ελληνικού ελαιολάδου στην Πορτογαλία προϋποθέτει την ενεργό δραστηριοποίηση των ελληνικών εξαγωγικών εταιρειών, με συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις αγροτικών προϊόντων, τροφίμων-ποτών και πραγματοποίηση αποστολών, σε επίπεδο επιχειρήσεων ή φορέων.

5. Τιμές.

Η μέση τιμή λιανικής πώλησης του ελαιολάδου το 2017 κυμάνθηκε σε 3,60€/kg, για το παρθένο ελαιόλαδο, αύξηση +18% από το προηγούμενο έτος, και 3,84€/kg για το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, αύξηση +15,6% σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Συνδέσμου Ελαιολάδου, Casa do Azeite. Οι τιμές παραγωγής άρχισαν να αυξάνονται λίγο πριν από την καλοκαιρινή περίοδο του 2017 και κυμαίνονται περίπου στα 4 ευρώ ανά κιλό λόγω της μειωμένης παραγωγής της περιόδου 2016/17 που ανήλθε σε 69,3 χιλιάδες τόνους μειωμένη κατά 39,7 χιλιάδες τόνους από την προηγούμενη περίοδο. Η περιοχή

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

του Alentejo ήταν ο κύριος υπεύθυνος για την πτώση της παραγωγής: μόνο στην περιοχή αυτή παράχθηκαν 30 χιλιάδες τόνοι λιγότεροι. Στην περιοχή Trás-os-Montes, τη 2η μεγαλύτερη ελαιοπαραγωγό περιοχή, η παραγωγή έπεσε στους 11,4 χιλιάδες τόνους, κατά 1,7 χιλιάδες τόνους λιγότερους από περίοδο 2015/16. Σημειώνεται ότι οι τιμές στις υπεραγορές παρέμειναν σταθερές και δεν ακολούθησαν την αύξηση των τιμών παραγωγού.

5.1. Τιμοληψία σε πορτογαλικά σουπερ μάρκετ

Super market CONTINENTE				
Μάρκα	Ποικιλία	Συσκευασία	Τιμή σε €	Τιμή σε €/lt
Anadia	Extra Παρθένο	500 ml	6,54	13,08
Borba	Παρθένο Extra ΠΟΠ	500 ml	4,39	8,78
Gallo	Extra Παρθένο	0,75 lt	3,99	5,32
Oliveira de Serra	Extra Παρθένο	500 ml	6,09	12,18
Gallo	Παραδοσιακό	0,75 lt	4,99	6,65
Moura	Παρθένο Extra ΠΟΠ	0,75 lt	4,39	5,85
Ιδιωτική ετικέτα	Παρθένο	0,75 lt	2,99	3,99
Super market EL CORTE INGLÊS				
Μάρκα	Ποικιλία	Συσκευασία	Τιμή σε €	Τιμή σε €/lt
Gallo	Extra Παρθένο	750 ml	5,19	5,59
Gallo	Παραδοσιακό	2 L	12,64	6,32
Herdade do Esporão	Extra Παρθένο	750 ml	5,94	7,92
Azal	Extra Παρθένο	500 ml	2,89	5,78
Monsaraz	Extra Παρθένο	700 ml.	4,59	6,12
Azal	Extra Παρθένο	500 ml.	2,89	5,78
Ιδιωτική ετικέτα	Extra Παρθένο	5 lt	21,95	4,39
Super market JUMBO/AUCHAN				
Μάρκα	Ποικιλία	Συσκευασία	Τιμή σε €	Τιμή σε €/lt
Oliveira de Serra	Extra Παρθένο Classic	750 ml	4,72	6,29
Gallo	Παρθένο	500 ml	6,99	13,98
Gallo	Gourmet	750 ml	3,89	5,19
Condestavel	Extra Παρθένο	750 ml	4,49	5,99
Anadia	Extra Παρθένο	500 ml	3,99	7,98
Ιδιωτική ετικέτα	Παρθένο	750 ml	2,99	3,99
Ιδιωτική ετικέτα	Extra Παρθένο	750 ml	3,09	4,12
Borba	Παρθένο Extra	500 ml	3,99	7,98
Moura	Παρθένο Extra ΠΟΠ	5 L	20,37	4,07
Ιδιωτική ετικέτα	Extra Παρθένο με ρίγανη	250 ml	1,79	7,16
Grão Mestre	Extra Παρθένο με σκόρδο	250 ml	3,99	15,96
Herdade do Esporão	Παρθένο Extra	750 ml	6,99	9,32

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ 1509)

Χώρα προέλευσης	2016	2015	2014	2013	2012	μεταβολή 2016/2015	μεταβολή 2016/2009
	€	€	€	€	€	%	%
	ΣΥΝΟΛΟ	279.601.302	308.529.107	235.023.031	284.100.451	198.511.503	-9%
ΕΕ	276.170.562	282.343.432	230.513.229	262.292.231	196.869.444	-2%	87%
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	3.430.740	26.185.675	4.509.802	21.808.220	1.642.059	-87%	455%
ΙΣΠΑΝΙΑ	275.683.627	279.314.418	230.052.430	254.861.953	195.900.981	-1%	95%
ΕΛΛΑΔΑ	0	11.616	0	0	0	-100%	
ΙΤΑΛΙΑ	321.167	1.036.712	27.307	4.331.772	492.514	-69%	-95%

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λισσαβώνας

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ 1509)

Χώρα προορισμού	2016	2015	2014	2013	2012	μεταβολή 2016/2015	μεταβολή 2016/2009
	€	€	€	€	€	%	%
	ΣΥΝΟΛΟ	411.206.755	437.068.374	372.973.132	341.032.747	263.909.961	-6%
ΕΕ	233.214.192	253.480.292	169.792.966	133.328.425	87.431.923	-8%	641%
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	177.992.563	183.588.082	203.180.166	207.704.322	176.478.038	-3%	73%
ΙΣΠΑΝΙΑ	141.545.974	175.601.072	112.448.453	95.945.135	64.280.921	-19%	458%
ΕΛΛΑΔΑ	279.967	83.549	0	0	0	235%	4285%
ΙΤΑΛΙΑ	63.089.478	57.859.617	38.370.686	15.130.720	14.587.136	9%	1933%

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λισσαβώνας

Λισσαβόνα, Δεκέμβριος 2017

Σύνταξη: Σπυρίδων Δάκογλου
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄